

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΚΑΙ Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΣ

Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΜΕ ΤΑΣ ΚΑΜΕΛΙΑΣ

'Ο Δουμάς υιός και ή «Κυρία με τας Καμελίαις». — 'Η Μαρία Ντυπλεσσίς και ή Μαργαρίτα Γκωτιέ. — Τι έντύπωσι έκαμε στό Δουμά. — 'Αλέξ. Δουμάς και Μαργαρίτα Γκωτιέ. — Τι τής έγραψε ό Δουμάς. — 'Ο τάφος τής και οι προσκυνηταί του. — 'Η κινηματογράφους του άριστουργήματος του 'Αλεξάνδρου Δουμά κ. λ. π. κ. λ. π.

'Ο Δουμάς υιός είναι γνωστός ιδίως, και δέν είναι άπίθανο να μένι γι' αυτό και στό μέλλον γνωστός, μόνον ώς συγγραφέυ τής «Κυρίας με τας Καμελίαις». Το έργο αυτό, τό όποιον έσημείωσε στην έποχή του, και ώς μυθιστόρημα και ώς δράμα, και εσχάτως στόν κινηματογράφο, καταπληκτική έπιτυχία, εξακολουθεί και σήμερα ακόμη να συγκινεί όλον τόν κόσμον, όχι μόνον γιατί είναι μία παθιτικώτατη έρωτική ιστορία τήν όποιαν έγραψε ό συγγραφέυς μέ όλη τή θέρη και τόν ένθουσιασμό τής πρώτης νεότητός του, αλλά και γιατί, άποτελουμένη κατά μέγα μέρος άπό τήν διήγησι ένός έρωτικού έπεισοδίου του ίδιου συγγραφέως, έχει κάτι τό βαθύ και τό ειλικρινές, έναν τόπον πού έχουν μόνον οι έξομολογήσεις. Το έρωτικό αυτό έπεισόδιο είνε ό έρωσ του Δουμά μέ τήν περίφημη γυναίκα του Παρισινού ήμικόσμου Ντυπλεσσίς, τή γνωστή στην γλεντζεδική παρισινή ζωνανία τών μέσων του περασμένου αιώνος με τό επώνυμο «'Η Κυρία με τας Καμελίαις» ή όποία έχρησίμευσε στόν Δουμά ώς πρότυπο γιά τήν δημιουργία τής ηρωίδος του Μαργαρίτας Γκωτιέ ή Κυρίας με τας Καμελίαις. Πολλοί βιογράφοι του παρέστησαν ότι ό έρωσ αυτός του Δουμά ήταν ό μεγαλειότερος τής ζωής του, έρωσ σφοδρός, τόν όποιον δέν καθώθησε να λησμονήσει και πού ή μελαγχολική άνάμνησίς του βλάσκειται σ' όλόκληρο τό έργο του. Τιποτε άνακριβέστερον τούτου. 'Ο έρωσ πού ένέπνευσε στό Δουμά ή Ντυπλεσσίς, ήταν ένας έρωσ συνθησιαμένος και έφήμερος, στόν όποιον ό ίδιος δέν έδωσε ποτέ έξαιρετική σημασία, αλλά μόνον μετά τήν δημοσίευση τής «Κυρίας με τας Καμελίαις».

'Ο συγγραφέυς τής «Κυρίας με τας Καμελίαις»

Ίδου με ποιό τρόπο συνδέθη, ό Δουμάς με τή διάσημη αυτή παρισινή. Τήν έγγνώρισε ένα βράδι τού 1844. Βρισκόταν με τόν φίλον του Ντεζαζέ σ' ένα θεατρού του θεάτρου τών Ποικιλιών (Βαριετέ) περιεργαζόμενος μέ θαυμασμό τό έξαιρετικά κομψό κοινό τής αίθουσής τό όποιον περιέμενε άνυπόμονα τήν έναρξη τής παραστάσεως. Αίφνης μακρός ψήθρος διέδραμε τήν πλατεία του θεάτρου, και συγχρόνως όλων τών βλέμματα έστράφησαν προς ένα θεαροπό τής πρώτης σειρας όπου έμπηκε μία νέα κυρία. 'Εφορούσε μία λευκή μεταξωτή τουαλέττα με μεγάλο ντεκολτέ και ή σάρκα τής ήταν τόσο χιονώδης ώστε δέν μπορούσε να διακριθή κανείς ούτε πού έτελειώνει ή πτυχή του φορέματος και πού άρχιζε τό ντεκολτέ ούτε τό μαργαριταρένιο περιδέραιο πού ήταν χυμένο γύρω στόν λαϊμό τής. Στο χέρι τής κρατούσε ένα μπουκέτο άπό άσπρες καμελίαις και μες στό πύμα τών δαντελλών και τών άνθώνών έφάνταζε σαν έμψυχη κάτασση λαμπάδα. Με όλην αυτή τήν λευκότητα εταίριαζαν έξαίτια τά έβένινα μαλλία τής τά σηκωμένα εμπρός και τ' άπλωμένα στα πλάγια σε δύο χοντρές μπούκλες, οι όποιες με τήν αντίθεση του χρώματος έκαμαν να φαίνεται ακόμη φωτεινότερη ή λάμψις τών ώμων τής. 'Η γυναίκα αυτή είχε ύφος έκτάκτως άριστοκρατικό, και οι κινήσεις τής τήν χάρι τών κινήσεων μυθικής πριγκηπισσης. Ήταν θεσπεσίας ώραια, αλλά ή όμορμιά τής είχε κάτι τό παράξενο, πού μαζί με τόν θαυμασμό έγεννούσε σε όσους τή έβλεπαν και κάτι ώσαν δυσφορία, ώσαν άόριστη άνησυχία. Το άσάλευτο πρόσωπό τής όπου, ώσαν νερό τέλματος άκίνητοσαν τά δυό μεγάλα τής μελαγχολικά μάτια με τά πληγωμένα βλέφαρα, άνέδιδε μία κέρνιμη ώχρότητα. 'Από καιρού εις καιρόν ένας ξεροσ βήχας πού προσπαθούσε να τόν καταπνίξει με τό μαντήλι τής, έκαμε ακόμη πιό μελαγχολική τήν θλιμμένη τής όψη.

'Ο Δουμάς έθαμπαλώθηκε κυριολεκτικώς άπό τήν όμορμιά τής Ντυπλεσσίς. 'Η περιέργια του ένεντήθη. «Ποία είνε, ρώτησε τόν Ντεζαζέ, ή γυναίκα αυτή πού βάφεται σά θεατρίνα και έχει ύφος βασιλίσσας;» 'Ο Ντεζαζέ όχι μόνον τόν έπληροφόρησε δεόντως, αλλά και προσεφέρθη να τόν παρουσιάσει στην «Κυρία με τας Καμελίαις». Νέος, κομψός, πνευματώδης, ό Δουμάς έθάλξε άμέσως τήν περίφημη αυτή γυναίκα, ή όποία έπληττε με τούς πλουσίους αλλά και γηραλέους ώς επί τό πολύ φίλους τής

ούτε στιγμή και όσο ζούσε και άφ' όπου πέθανε, να έχη θαυμαστάς. 'Ολοι οι αισθηματικοί νέοι και οι νέες πού δέν έχουν φθάσει ακόμη στα είκοσι ή πού μόλις τά έχουν περάσει θεωρούν υποχρέωσή τους όταν πάνε κανένα περίπατο προς τό κατόδρσο και όλομύριο νεκροταφείο, να βάλουν λίγα λουλούδια—βιολέττες, γιοσεμιά, τριαντάφυλλα—στόν τάφο τής «'Αλφονσίνας». 'Υστερα άπό τόν τάφο του 'Αλφρέδου ντε Μυσσέ είνε ό τάφος πού έχει τούς περισσότερους έπισκέπτας. Και γιατί να μην έχη; 'Η γυναίκα αυτή με τήν θλιβερή τής ιστορία μας συγκινεί όσο και τά ωραιότερα ποιήματα του Μυσσέ. Βέβαια στην έποχή τής συγκινούσε περισσότερο, γιατί οι άνθρώποι ήταν τότε πιο αισθηματικοί. 'Ενα περιόδικό τού 1860 έδημοσίευσε γελοιογραφίαν ή όποία άρίστημε τούς θεατάς τής πλατείας, σε μία παράσταση τής «Κυρίας με τας Καμελίαις» μέ όμπρελλες άνοιχτές: 'Ετροφυλάσσοντο άπό τήν βροχή τών δακρύων τών θεατών τών θεοφορών! Σήμερα ή πληγωμένη αυτή έρωτική τραγούνα πού έπρόσφερε τήν άγάπη τής και τήν ζωή τής, θυσία στό βωμό τής εύτυχίας μιάς έντιμης κόρης, τής αδελφής του φίλου τής, συγκινεί όλιγώτερο. Τελευταία σε μίαν αίθουσα κινηματογράφου όπου παιζότανε τό άθάνατο έργο του Δουμά, είδα αρκετά μάτια να δακρύζουν.

'Η Ντυπλεσσίς, ήρωίς του έργου του Δουμά

'Ο δεσμός του δέν διήρκεσε πολύ. Λίγους μήνες κατόπι ό Δουμάς σε μία έπιστολή χωρισμού πού τής άγαπήθηκε, τής έξηγούσε ότι δέν ήταν άρεκετά πλούσιος γιά να τήν άγαπήσει όπως ήθελε αυτός, ούτε άρεκετά φτωχός γιά να τόν άγαπήσει όπως θά ήθελε εκείνη. Οι συνηθισμένες δικαιολογίες. Κατά βάθος τήν είχε βρεθεί. 'Όταν μετά ένα χρόνο επέστρεψε άπό κάποιο ταξείδι στην 'Ιταλία, ή Ντυπλεσσίς ήταν πεθαμένη. 'Ο θάνατός τής τόν έλίπωσε άλλ' αυτό δέν τόν εμπόδιζε βέβαια να τήν λησμονήσει πολύ γρήγορα. Αυό χρόνια αργότερα ό Δουμάς έφιλοξενείτο άπό έναν φίλο του σε κάποιο χωριό, κοντά στόν Σηκουάνα. Μία μέρα ένας ξενοδόχος, στό ξενοδοχείο του όποίου συχνάζαν πολλές παριζιάνες έκανε τυχαίως λόγο στόν Δουμά γιά τήν Ντυπλεσσίς. Σκέφθηκε ότι δέν έπρεπε ν' άφήσει γιά λησμονηή γιά πάντα μία γυναίκα με τήν όποιαν είχε περάσει τόσες ώραιες στιγμές. Αισθάνθηκε τήν άνάγκη να διηγηθή τήν ιστορία του έρωτός του, και τήν αισθάνθηκε τόσον έπιτακτική ώστε άγόρασε άμέσως τρία χοντρά τετραδία, κλείστηκε στό δωμάτιό του και σε τρεις έβδομάδες μέσα έγραψε τήν «Κυρία με τας Καμελίαις», μία άπό τής παθιτικώτερες έρωτικές ιστορίες, πού θά συγκινή πάντοτε όλους εκείνους γιά τούς όποιους ό έρωσ είνε ό,τι πιό ένδιαφέρον ύπάρχει στη ζωή.

Μου έτυχε να ιδώ πρό έτών στό παρισινό κοιμητήρι του «Πέτρ Λασεζ» τόν τάφο τής Ντυπλεσσίς. Ήταν θυμωμιαί ένας ώραιότατος τάφος γεμάτος άπό λουλούδια θαμνάσια. Γιατί ή περίφημη αυτή γυναίκα πού τής έδωσε τόσο πρωτοφανή δόξα ένας συγγραφέυς, δέν έπαυσε ούτε στιγμή και όσο ζούσε και άφ' όπου πέθανε, να έχη θαυμαστάς. 'Ολοι οι αισθηματικοί νέοι και οι νέες πού δέν έχουν φθάσει ακόμη στα είκοσι ή πού μόλις τά έχουν περάσει θεωρούν υποχρέωσή τους όταν πάνε κανένα περίπατο προς τό κατόδρσο και όλομύριο νεκροταφείο, να βάλουν λίγα λουλούδια—βιολέττες, γιοσεμιά, τριαντάφυλλα—στόν τάφο τής «'Αλφονσίνας». 'Υστερα άπό τόν τάφο του 'Αλφρέδου ντε Μυσσέ είνε ό τάφος πού έχει τούς περισσότερους έπισκέπτας. Και γιατί να μην έχη; 'Η γυναίκα αυτή με τήν θλιβερή τής ιστορία μας συγκινεί όσο και τά ωραιότερα ποιήματα του Μυσσέ. Βέβαια στην έποχή τής συγκινούσε περισσότερο, γιατί οι άνθρώποι ήταν τότε πιο αισθηματικοί. 'Ενα περιόδικό τού 1860 έδημοσίευσε γελοιογραφίαν ή όποία άρίστημε τούς θεατάς τής πλατείας, σε μία παράσταση τής «Κυρίας με τας Καμελίαις» μέ όμπρελλες άνοιχτές: 'Ετροφυλάσσοντο άπό τήν βροχή τών δακρύων τών θεατών τών θεοφορών! Σήμερα ή πληγωμένη αυτή έρωτική τραγούνα πού έπρόσφερε τήν άγάπη τής και τήν ζωή τής, θυσία στό βωμό τής εύτυχίας μιάς έντιμης κόρης, τής αδελφής του φίλου τής, συγκινεί όλιγώτερο. Τελευταία σε μίαν αίθουσα κινηματογράφου όπου παιζότανε τό άθάνατο έργο του Δουμά, είδα αρκετά μάτια να δακρύζουν.

Νά ήσαν τάχα τά τελευταία δάκρυα πού έχύνονταν γιά τήν όμορμη Μαργαρίτα:

Ποίος ξέρει! Πεζοποιούμεθα τόσο γρήγορα στην έποχή μας ώστε ζήτημα είνε αν σε λίγα χρόνια θά μπορή ακόμη να συγκινή ή «Κυρία με τας Καμελίαις».

K. Παράσχος

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

'Υπό τής 'Εκδοτικής 'Εταιρείας «'Α-θηνά» Α. Ι. Ράλλη έκυκλοφόρησεν εις κομψήν εκδοσιν τό νέον διήγημα του κ. 'Ιωάννου 'Αρι «Τρεις νύχτες ήδονής». 'Η υπόθεσίς του πελοκωμένη είνε τήν Αίγυπτον και κινουμένη μέσα εις μίαν άτμόσφαιραν μυστηρίου και ύποβολής κρατεί τό ένδιαφέρον του άναγνώστου άδιάπτωτον άπό τήν πρώτη σελίδα.